

Kommunerna i Kronobergs län	Vårdhygieniska rutiner inom kommunal vård och omsorg i Kronobergs län	
Framtagen av Lena Bodin, Medicinskt ansvarig sjuksköterska, Uppvidinge kommun. Åsa Svensson, Medicinskt ansvarig sjuksköterska, Älmhults kommun Anette Svensson, Hygiensjuksköterska, Region Kronoberg	Utgåva 07	Ersätter Inledning och ansvar 2012-12-01
Godkänd och fastställd av Medicinskt ansvarig sjuksköterska i respektive kommun	Fastställd 2019-05-24	Giltig från 2019-05-24

Rutinen ses som ett komplement till den nationella Vårdhandboken, www.vardhandboken.se

På Region Kronobergs vårdgivarwebb finns även rutiner som gäller för länet, <http://www.regionkronoberg.se/vardgivare/vardriktlinjer/vardhandboken/>
Här finns även de vårdhygieniska rutinerna som gäller för kommunerna i länet samlade.

Inledning

Infektioner som komplikation till vård och omsorg har beskrivits långt innan man hade kunskap om bakterier eller smittspridning. Idag måste våra kunskaper om vårdhygieniska rutiner upprätthållas och utvecklas för att förebygga infektioner och hindra smittspridning i samband med vård, omsorg, undersökning och behandling. Vårdhygien ska därför ingå som en naturlig del i kvalitetsarbetet.

Det finns en föreskrift som styr basal hygien i vård och omsorg, SOSFS 2015:10. Vårdtagare är särskilt känsliga för spridning av bakterier och virus och är ofta mer mottagliga än andra på grund av sämre immunförsvar.

God hygien är grundläggande för att förebygga smitta hos arbetstagare och undvika att sprida smitta vidare. Kunskap om hygieniskt arbetssätt och andra åtgärder för att skydda arbetstagare mot smitta är en viktig del i föreskriften Smittrisker AFS 2018:4.

Syfte

Förebygga smittspridning och vårdrelaterade infektioner genom

- att inom vården skydda enskilda personer mot smitta
- att all personal har tillgång till rutiner
- att arbetsrutiner och utrustning på enheterna beaktas utifrån ett vårdhygieniskt perspektiv
- att all personal i det praktiska arbetet följer rutinerna

Vårdrelaterad infektion

Med vårdrelaterad infektion menas varje infektionstillstånd som drabbar en patient till följd av sjukhusvistelse eller behandling i öppenvård, oavsett om det sjukdomsframkallande ämnet har tillförts i samband med vården eller om det kommer från patienten själv, samt oavsett om infektionstillståndet visar sig under eller efter vården. Med vårdrelaterad infektion menas även infektionstillstånd som personal drabbas av till följd av arbetet. [Socialstyrelsen Att förebygga vårdrelaterade infektioner Ett kunskapsunderlag 2006](#)
Exempel på vårdrelaterade infektioner kan vara urinvägsinfektion, sårinfektion och lunginflammation. All personal har skyldighet att rapportera vårdrelaterade infektioner som avvikelser, *se lokal rutin*.

Omfattning

All personal inom kommunal vård- och omsorg.

Ansvar

Vårdgivaren har ansvar för att

- enligt Hälso- och sjukvårdslagen bedriva en god och säker vård. Det innebär att vården ska vara av god kvalitet med en god hygienisk standard (Hälso- och sjukvårdslag 2017:30, 5 Kap 1 §).
- Denna rutin ska vara en del i verksamheternas ledningssystem för systematiskt ledningssystem (SOSFS 2011:9).
- Rutiner i Nationella Vårdhandboken är kända i verksamheten.

Medicinskt ansvarig sjuksköterska har ansvar för att

- rutiner för vårdhygien finns tillgängliga och efterföljs i verksamheten
- bevaka förekomsten av vårdrelaterade infektioner och eventuell smittspridning samt analysera och vidta lämpliga åtgärder
- bevaka förekomsten av vårdrelaterade infektioner och eventuell smittspridning samt analysera och vidta lämpliga åtgärder
- ge information till verksamheten
- rutiner uppdateras vid lagändringar och vid nya direktiv i samverkan med vårdhygienisk expertis

Sjuksköterska har ansvar för att

- vara väl förtrogen med vårdhygieniska rutiner
- bedöma och förebygga risk för smittspridning
- bevaka förekomsten av vårdrelaterade infektioner
- informera personal och enhetschef/områdeschef om lämpligt arbetssätt i olika situationer
- handleda personal
- rapportera avvikelser

- meddela medicinskt ansvarig sjuksköterska och enhetschef/områdeschef vid misstanke om pågående smittspridning (tre insjuknade inom en vecka) t ex influensa, gastroenterit och lunginflammation
- upprätta insjuknandekurva och slutrapport vid utbrott av virusgastroenterit och luftvägsinfektioner i samverkan med enhetschef/områdeschef.
- meddela medicinskt ansvarig sjuksköterska vid förekomst av smittsam tuberkulos och multiresistent bakterie

Enhetschef/områdeschef har ansvar för att

- vara väl förtrogen med vårdhygieniska rutiner
- samtlig personal vid introduktion får kunskap om gällande rutiner
- regelbunden utbildning och information sker
- rutinerna följs på enheten
- arbetsrutiner och utrustning på enheten anpassas enligt vårdhygieniska rutiner i samråd med sjuksköterska och/eller medicinskt ansvarig sjuksköterska
- rutinen vid stick- och skärskada följs på enheten
- personal genomgår provtagning enligt rutiner i avsnittet om multiresistenta bakterier
- vid nyanställning av vård- och omsorgspersonal följa rutinens avsnitt om tbc och hälsodeklaration
- ta fram lokal rutin för arbetskläder

Vård- och omsorgspersonal har ansvar för att

- följa vårdhygieniska rutiner
- rapportera misstänkt smittspridning till sjuksköterska

Studenter

- respektive lärosäte/gymnasieskola ansvarar för att studenterna har genomgått hälsodeklaration före praktikens start